

Oponentský posudek magisterské diplomové práce

Název práce: Průnik logoterapie a existenciální analýzy do sociální práce s předluženými klienty

Autor práce: Barbora Čechová

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Katedra filosofie a religionistiky TF JU)

Datum: 7. 5. 2018

Ve své magisterské diplomové práci studentka prokázala schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucí práce zpracovat zvolené téma. Studentka se snažila vytvořit text s ohledem na zvolené téma a metodologii s využitím určitého množství informačních zdrojů (s. 86-89). Osobně mne zajímá, jak je to u nás s časopiseckou produkcí na dané téma. Rád bych se na tomto místě zeptal na její nyní již prohloubený osobní názor ohledně kvantity a kvality české odborné literatury/časopiseckých studií k tématu její bakalářské práce, a to ve srovnání se zahraničím¹. Také mne zajímá, do jaké míry při heuristické fázi psaní sledovala již úspěšně obhájené kvalifikační práce na podobná témata. Jak lze tyto texty charakterizovat s ohledem na výběr tématu, použitou metodologii a obsah?

S ohledem na to, že rozsah magisterské diplomové práce by se měl pohybovat mezi sedmdesáti a devadesáti normostranami vlastního textu, předpokládám, že předložená práce tuto povinnost splňuje. Jak uvidíme v následujících odstavcích, ocenil bych v první polovině spíše stručnost. Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou rovinu díla. Studentka se během zpracování snažila zamezit překlepům a chybám, což pro čtenáře pozitivně podtrhuje celkový dojem.² V práci bohužel ve vysoké míře nalezneme jednoslabičné spojky a předložky na konci řádku.³

Co se týče odkazů na literaturu, autorka používala styl záznamu, který nevyužil kurzívu, tečky byly neustále na špatném místě. V některých případech podle mne měla autorka přesněji odkazovat na zdroje svého tvrzení, obecný odkaz knihu na konci dlouhého odstavce je mi k ničemu, pokud se objevují konkrétní tvrzení a postoje⁴.

¹ V práci je hned několik míst, které doslova vybízí k využití informací ze zahraničí (s. 12, 22, 27, 44, 49).

² Například na s. 13 „*Plak, který na klienty vyvádí [sic!], ...*“. Na s. 28 překombinované souvětí s podivnou interpunkcí „*Úroveň a rozsah služeb, které poradny poskytují. není [sic!], shodná, a tedy ani rozsah poradenství, které se týkají problematiky zadlužování.*“

³ Opakuje se to na s. 7, 10, 11, 18, 20, 24, 31, 32, 39, 40, 43, 44, 46, 50, 52, 55, 63, 66, 67, 70, 71, 77-80 a 84.

⁴ Například na s. 31. Nebo na s. 44 „*Podle některých autorů je kvalita sociální práce stejně stará jako profese sama, neboť existuje rovnítka mezi pojmem kvalita a dobrá sociální práce, která má stabilizující vliv na společnost.*“ Kterí autoři se k tomu vyjadřují a ve kterých dílech? Na s. 51 píšete „*Současná psychologická teorie zpravidla souhlasí s tvrzením, že hodnota představuje specifickou psychickou kategorii, která tvoří poměrně stabilní trvalou strukturu osobnosti významnou pro individuální, sociální a historickou realizaci člověka.*“ Kdo je autorem té teorie, kde ji najdu? Proč „zpravidla“, znamená to, že je tam nějaká diskuze? Zná ji autorka, jak se k této diskusi dostanu já jakožto čtenář její kvalifikační práce?

Co se týče rozdělení práce, vidím zde dva problémy. Zaprvé teoretická a praktická část podle mého názoru spolu příliš navzájem nekomunikují. Na začátku má čtenář dojem, že prochází s autorkou její výpisky z učebnic⁵. V druhé polovině práce se pak před něj staví autorčiny zápisky z výzkumu. Co osobně oceňuji je to, že praktická část práce ukazuje na autorčin zájem o téma, dobře odvedenou práci i reflexi získaných dat.

Zadruhé teoretická část je podle mne zbytečně rozvláčná.⁶ Autorka plní svou práci spoustou definic různých základních pojmů, ale čtenář netuší, kdo je autorem těch vymezení.⁷

V *Úvodu* na s. 8 čtenář nalezne strukturu práce, cíl, metody atd. Osobně bych očekával lépe strukturované výzkumné otázky a vymezení autorčina postoje k základní odborné literatuře. Dílčí komentáře v podkapitole jsou zajímavé⁸, problematické je jejich propojení se samotným *Závěrem*. Například tvrzení ze s. 82 jsou znovu v jen trochu jiném hávu na s. 84.

Co se týče obsahové stránky, tak z mého nepoučeného úhlu pohledu historika náboženství mohu nabídnout několik témat k diskusi. Vyberte si to pro Vás nejzajímavější.

1. Na s. 11 – 12 bez komentáře vypisujete nejčastější příčiny předluženosti domácností. Souhlasíte s tímto výčtem, chybí Vám nějaká položka?

2. Na s. 12 bez komentáře vypisujete důsledky předlužení. Souhlasíte s tím výčtem, chybí Vám tam něco? Sedí ty obecné evropské postřehy na naši specifickou českou realitu?

3. Jaký je Váš názor na výuku finanční matematiky na středních školách? Je to podle Vás řešení, aby se lidé vyhnuli tíživým situacím, které popisujete ve své kvalifikační práci? Jsou pod Vás z praxe nějaké účinnější nástroje, než je represe nebo hrozba represí?⁹

4. Na s. 18 píšete „Znovu ji vláda schválila v lednu letošního roku, Poslanecká sněmovna se jí bude zabývat na aktuální schůzi.“ Je již nějaký posun, nebo dokonce výsledek?

⁵ Zjevení autorky v posledním odstavci na s. 55 po dlouhých výpiscích z odborných textů působí na čtenáře osvěžujícím způsobem.

⁶ Exkurze do historie na s. 10 začíná v Řecku a ve stejném odstavci hovoří o druhé světové válce. Podkapitoly 2.3, 2.5 i 2.6 jsou podle mne zbytečně obecné. Až s 2.9 se autorka vrací k tématu.

⁷ Např. s. 11, 12.

⁸ Čekal bych tu diskusi s odbornou literaturou.

⁹ Proč se ptám? Na s. 22 píšete „Bez ohledu na to, zda se klient zadlužil aktivně (např. podpisem úvěrové či spotřebitelské smlouvy na zboží, služby) nebo pasivně (nezaplacení nájemného, záloh na elektřinu, povinného zdravotního pojištění, vyměřeného výživného či pokoutou za jízdu bez platné jízdenky), znamená nárůst předlužených jednotlivců nebo vybraných sociálních skupin riziko pro celou společnost a následky neposkytnutí včasné pomoci těmto lidem se později projeví nutností hradit z veřejných financí náklady spojené s narůstající nezaměstnaností, ilegálním zaměstnáváním, nárůstem sociálně patologických jevů a podpůrnými programy pro osoby žijící pod hranicí chudoby“. Třeba bude levnější ta výuka.

5. Na s. 18 píšete „Nová pravidla jsou nabídkou pro poctivé dlužníky, kteří se chtějí vrátit do normální ekonomiky“. Kdo je to „poctivý dlužník“ a co je to přesně „normální ekonomika“? V práci je spousta definic a najednou je tu zvolání jak z příručky osobnostního rozvoje.

6. Na s. 27 bez komentáře vypisujete základní činnosti služby podle odborného sociálního poradenství. Souhlasíte s tím výčtem, chybí Vám tam něco, je tam něco podle Vás klíčové?

7. Podkapitola 3.1 (s. 48-49) jsou jen výpisky z jedné knihy? Možná by magisterské diplomové práci slušely autorkou vytvořené příklady.

8. Na s. 57-63 popisujete služby vaší organizace. Rýsuje se nyní něco nového, co bude potřeba s ohledem na budoucí vývoj v naší společnosti?

Magisterskou diplomovou práci na téma: „Průnik logoterapie a existenciální analýzy do sociální práce s předluženými klienty“ **doporučuji** k obhajobě. Jakožto řádně ustanovený oponent navrhuji komisi k zvážení ohodnotit zmiňovanou magisterskou diplomovou práci známkou **velmi dobře**.

Martin Klapetek